

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vsa leta 8 g. — k.
" pol leta 4 " — " "
" četrtr " 2 " 20 "

Po pošti:
za vsa leta 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrtr " 2 " 60 "

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno tristopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " 2krat,
4 " " " 3krat,
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 80 kr.

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo

Pad Francoske in Slaveni.

IV.

Hrvatje so v svojih javnih glasilih dolgo stali na nemški strani in ni še ravno toliko časa preteklo, ko nam je „Südsl. Zeitg.“ nauke dajala o krepostih, bistroumnosti, hrabrosti in izobraženosti nemškega naroda in o pokvarjenosti in strohnelosti Francozov in kako se je zadnjim prav pravo zgodilo, da so jih Prusi tako neusmiljeno premlatili. Naj se enkrat česar Bog obvaruj nemške težnje uresničijo, da bi pruska Pickelhauba do Sotle in do jadranskega morja meglo predrla, proti čemur, se ve, bi se moral vsak Slaven z vsemi štirimi do zadnje kaplje krvi braniti — dobili bi naši sosednji bratje, sicer vrli Hrvatje, lepo priliko te kreposti nositeljev kulture na iztok od bliže spoznavati. To da gorjé jim, ako bi kterikrat do tacega spoznanja v istini prišli! Hrvatje so s početka vojske najbolj zarad tega na nemško plat vlekli, ker so bile magjarske simpatije odločno francoske, in ker bi se bilo po njihovem mnenju z vspehom francoske armade magjarsko gospodstvo ojačilo. Kakor da bi bil magjarski vpljiv v resnici Jugoslavenom in v obče nam Slavenom nevaren. Ravno tako malo kakor turški! Kako in kdaj nam bodo taki mongolski barbari brez vsake kulture in brez vsega literarnega napredka nevarni? Znano je vsemu svetu, da imajo Magjari neko akademijo znanosti v Pešti, ki je prava karikatura družih enacij takih zavodov v Evropi. Vpljiv te magjarske akademije in „kulture“ je pa tudi najbolj razviden v trojedni kraljevini, kjer nihče pri vsem magjarskem nasilji besedice magjarskega ne zna razun tistega, ki se je šel tega jezika nalašč med Magjare učiti, enako kakor bi se človek nalašč v Lisabon ali v Oporto podal se s portugalsko pobleže seznanjat. V nobenem izobraženem in neizobraženem društvu na slavenskem jugu ni magjarski jezik konverzacijski jezik, ali povsod se čuje več ali manj nemški, med krasnim spolom skoraj izključivo; zelo enake razmere vladajo tudi na Magjarskem. Skoraj vsa njihova mesta kakor Pešta, Požun, Pečuh, Oedenburg itd. imajo več ali manj nemšk značaj in skoz in skoz nemške običaje. Vse to so Magjari, ki so bili skoraj Avstrijo v vojsko zbog Francozov vpletli, natanko prevideli in v poštev vzeli znajoči, da jim prava smrtna nevarnost le od silnega kulturnega germanstva preti. V tem oziru moramo mi zapadni in južni Slaveni vsako mržnjo proti Magjarom na strani pustiti in si zmirom predočiti, da imamo vsi skupaj enega in taistega glavnega sovražnika, kateri nam je še le po padu Francoske v resnici smrtno nevaren postal.

Čehi, kakor premišljeni, hladni in trezni, torej tudi dobri politiki so se v začetku čisto mrzlo nepristransko držali vzlasti, ker so se bali, ako bi bil Napoleon vspel, ustrojenja novega južnega avstrijsko-nemškega „Bunda“. Ali precej po prvih za Francosko nesrečnih bitkah postavil se je celi narod brez izjemke tako odločno na francosko stran, da so vsi njegovi poslanci, — slavni deklaranti — v tej zadevi odrešiti korak storili in na Beusta znani memorandum vpotili, v katerem so brez vsega opisovanja in okolišanja svoje živo in iskreno sočutje za francoski narod obelodanili in ob enem med vrsticami razumeti dali, da bi jim ne bilo neljubo, ako bi mogla Avstrija na korist Francoske intervenirati vsaj v toliko, da bi taista pri sklepanju miru človeške pogoje zadobila, naročito da bi nerazkosana ostala. Na čelu tega odvažnega, akoravno žalibog brez-

vspešnega koraka je stal mož, kateri se ne vpali več za proizvode kake bujne fantazije, ali za demonstracije iz gole srčne simpatije, nego kateri zna hladnokrvno, po svojih velikanskih povestniških študijah posebno vsposobljen z vsemi merodajnimi političskimi faktorji računati, mož ki je prvi med podpisanimi deklaranti, to je 73 let stari Palacky. Čehi dobro vedó, da bi oni pri veliki germanski pojedinji, s katero nam zapadnim Slavenom že Nemci toliko časa pretijo, kakor prva „rihta“ na vrsto prišli, ako bi se v obče ta vroča nemška želja kterikrat utegnila uresničiti. Vedeli so pa Čehi tako dobro, kakor Nemci sami, da je bilo vse to nemško moledovanje, psovanje in žuganje z Bismarkom le mlatenje prazne slame in metanje boba ob steno, dokler je še Francija stala kakor impozantna prva militarna velevlast na čelu Evrope, dokler je bil za njo vsak obestno predrzen korak Prusije preko Majna „casus belli“. Bojazen pred velikonemškim cesarstvom in iskreno osvedočenje, da je Francoska zaštitnica malih narodov in malih državic provzročila sta tudi znano spomenico dr. Riegerja na cesarja Napoleona, spomenico, v kateri se ravno te ideje najbolj poudarjajo, ki so povod dale tem našim člankom.

Pa ker smo mi avstrijski Slaveni dozdej v svojem vpljivu na zunanjo politiko naše države popolnoma ničle bili, turški pa še večje, bile so naše simpatije ali antipatije dejansko čisto nedolžno pregibanje naših src, in korak českih deklarantov je ostal glas vpijočega v puščavi brez vsega pomena za Francoze, kakor za Nemce. Poleg naših simpatij so bili Chanzy, Bourbaki in Faidherbe ravno tako tepeni, kakor bi bili poleg naših najstrastnejših antipatij. — Edini Slaveni, katerim ni stalo samo do čuvstev, nego od katerih je tako rekoč izid cele vojske zavisil, bili so Rusi. Oglejmo si nekoliko njihovo držanje v tem osodepolnem boji.

Kakor je značaj vseh Slavenov veliko bolj sličen značaju romanskih narodov, posebno pa francoskemu, tako se ta duševna enakost ali sličnost še veliko bolj pri obeh severnih slavenskih plemenih izrazuje, nego pri nas zapadnih in južnih. Od nekdanj so francoski običaji v izobraženem rusovskem društvu tako udomovljeni, da je bilo udomovljenje notri do krimske vojske celo na veliko škodo domačemu narodnoslavenskemu elementu. Pokojni tajnik francoske akademije Abel Villemain, največji poznavitelj svojega materinega jezika, je rekel, da se v visokih krogih v St. Petersburgu boljša francosčina govori nego v mnogih salonih v Parizu. Nemca pa izobraženi kakor prosti Rus že od pamtveka tako sovraži in črti, kakor peklenskega vraga. Torej ni najmanj dvomiti, da so bile in bi bile pri vsaki borbi Nemcev z Francozi simpatije rusovskega naroda skoz in skoz francoske.

Dr. V. Zarnik.

Dopisi.

Iz Kobarida, 12. aprila. [Izv. dop.] Do zdaj smo imeli pri nas le zasebno bralno društvo, zdaj pa smo ustanovili pravo slovensko čitalnico, ktera šteje že blizo 50 udov. Pravila je namestništvo že potrdilo, odbor je zbran in zdaj začnemo svoje redno delovanje in podučevanje. Našlo se je namreč v Kobaridu kakih pet domoljubnih mož, ki so obljubili v čitalnici imeti podučne govore najmanj po enkrat na teden; prepričan sem, da to ne bo ostalo brez dobrega sadu. Voščim

govorniko stanovitnost v svojem delovanju, od čitalničarjev pa pričakujem, da bodo pridno zahajali v to koristno shodišče.

Hvale vredno je pa od Kobaridcev tudi to, da skazujejo našemu mlademu društvu sploh veliko prijaznost, in to ne samo v besedah, marveč z izdatno podporo. Denarja, bukev smo prijeli obilo v dar, od žen in deklet pa lepo svilnato zastavo. Vsem tem bodi iskrena zahvala!

Velikonočni ponedeljek smo napravili svojo prvo veselico. Ljudi je bila dvorana vsa polna, in pri besedi je šlo vse nepričakovano dobro. Naši pevci s prav krepkimi in čistimi glasovi so se prav pohvalno obnesli; ako se bodo pridno učili, kmalo se bodo smeli uvrstiti med najboljše pevce na Primorskem. Tedaj fantje, le možko!

Izmed deklamacij je posebno dopadla Stritarjeva: „Turki na Slévič!“ Mlada deklamovalka Marija Pagliaruzzi-jeva jo je res čedno govorila. Zraven te se je deklamoval tudi: „Zverinski župan“, se je govorilo o koristi čitalnic; krono vsej veselici pa je postavila šaloigra: „Ravni pot najboljši pot.“ Igralci in igralko so izpeljali svoje naloge v splošno zadovoljnost. Boljšega igralca kot je bil g. Bandel v vlogi „barona“, si moreš komaj želeti, — pa prilizneni „Krivec“ in njemu popolnoma brat v obnašanju: cerkovnik, — oba izvrstna; starega Jakoba je predstavljal kmečki fant A. Belin prav dobro, in tudi učitelj Raven je zadel po moji misli pravi „tón“. „Stara Marjeta“, (gospa Dominkova) in mlada vdova „Tona“, (g. Gruntarjeva) ste igrali v občno pohvalo. Nobeden bi ne bil mislil, da vsi ti stojé ta večer prikrat na odru.

Iz Zagreba, 14. aprila. [Izv. dop.] Naš sabor je uradno na dan 1. junija sklican. Volitve narodnih zastopnikov bodo početkom in tečajem meseca maja. Čas boja je pred vrati, zdaj se bo videlo, kakor Hrvat pravi: „čija kuća je mastna!“ — Teško je reči, kake stranke bodo stale v tem boju druga nasproti drugi. Eno se pa da za gotovo reči, in sicer to, da je narodna stranka v sebi edina, kakor nobena druga v deželi; in da bo to njeno edinost tem trdneje postajalo, čem bolj jo bodo druge stranke v volitvenem gibanju stiskati skušale. Res je, Rauchovo triletno banovanje je na eno stran naš narod pokvarilo, na drugo stran je bilo pa za vse boljše elemente, zlasti pa za veliko število slabičev in omahljivcev „purgatorij“, kakor hrvaški mož vicam pravi, v katerem so se vsi ti elementi očistili in utrdili. In tako denes narodna stranka v svesti svoje moči mirno pričakuje sovražnikov naval. Sicer je pri nas dosti ljudi, ki se bojé, da si narodna stranka pri predstoječih volitvah ne bo saborske večine privojekovala. Ta strah je neopravičen. Edino narodna stranka more enako kakor zastopnik severno-nemškega „bunda“ Waldeck pred volilce stopiti, svojo desnico vzdigniti in reči: „volilci, ta-le roka je čista!“ — Na ta način se nobena druga naših političnih strank volilcem predstaviti in priporočati ne more. Vsaka si je prste več ali manj omastila. Kdor objektivno in nepristrano o silah posameznih naših političnih strank sodi, ta mora absolutno in relativno prevago narodni stranki prisoditi. Njej se tudi fuzije vseh drugih strank v eno samo ni treba bati. — Komisije, ki imajo imenike volilcev sestaviti, so že imenovane. O kandidatih pa še ni nič slišati, in zato se tudi korteševanje še ni začelo. Naj ne bi voditelji narodne stranke predolgo odlašali s proglašenjem imén svojih kandidatov. Kdor prej pride, prej

melje. Naša vlada se še zmerom čudno skrivnostno drži. Črnogledci kličejo na opreznost proti njej, češ, da ne bi nenadoma iz zasede planila. — Bodoči naš sabor bo posebno gledé tega velike važnosti, ker bo šlo za razval, ali če že to ne, vsaj za revizijo z Magjarsko pred tremi leti sklopljene nagodbe.

Na Bogovićevo mesto je imenovan za velikega župana zagrebške županije pl. Pogledič, bivši nekdanji upravitelj Varaždinske županije, in pod Rauchom predstojnik vladnega oddela za „bogoštovje i nastavu.“ — Agramerica je dobila pak novega vrednika, in sicer v osebi finančnega uradnika Saxa. Do sedaj še nima nobenega priimka, kakor sta jih imela jegova predhodnika „bruder Kilian“ in „dummer Kerl“, pa kar še ni, še zna priti. — Agramer Lojd je, kakor je bilo naznanjeno, takoj po veliki noči izšel. V svoji prvi številki panegirično hvali unijo med „brudervolki“, Hrvati in Magjari. S tem je pokazal, da je Andrašijeva zalega, da je Lojdič peštanskega Lojda, ter da je kortoš magjarske stranke.

—m.— **Na Dunaji**, 14. aprila. [Izv. dop.] — Neki dunajski krčmar, po imenu „Gerader Michel“, po vseh novinah vedno razglša, da se pri njem dobiva v najboljši kup četrt pečene goske, in ta svoja oznanila pričinja zmirom ter povsod s temi besedami: „Gerader Michel“ ne miruje, da bi se pri njem pečena gos ne jedla po najnižji ceni! Kakor ta „Grader Michel“, taki so tudi nekteri ljubljanski dopisniki v dunajskih novinah. Ne mirujejo, da ne bi po vsem svetu z lažmi grdili svoje potrpežljive domovine. Na čelu vseh tacih laži po navadi nahajamo s pruskimi novci dihajočo „Neue freie Presse“, ktera je baš zdaj sama sebe grdo osramotila.

V sredo je namreč iz Ljubljane prinesla gorak telegram, da so kranjski kmetje na železnici zopet zgrabili nemškutarje. Ko to čitam, pogledam neverno, in res takoj nekoliko vrstic niže najdem drug, uhlačen telegram, ki pripoveduje, da je (Mejvodami) bil nekaj porojil samo eden pijan dečak, kateri je potem bil tudi tri dni v zaporu, kakor je bilo pozneje čitati. To je bilo torej vse, in zaradi tega toliko viharja po dunajskih novinah! Zaradi tega „Neue freie Presse“ včeraj iz Ljubljane razglša dolg dopis, v katerem na vse grlo na pomaganje kliče policijo, da se ne bi dovolili taborji po Gorenjskem, koder je do zdaj bil še lep mir, ker so tamkajšnji kmetje izobraženejši, torej politično mirnejši, kajti mnogo občila jim je s Korošci in drugimi sosednjimi Nemci. Dopisnik, spadajoč v tisto svojto, ktera vsemu svetu vedno oponaša ovadbo in baš ona sama zmirom najgrje ovaja, srdit poroča, da po Ljubljani že letajo znane grozonosne podobe, ktere je v mestu pred vsakim taborjem videti tako izvestno, kakor lastovice s

44,2
pomladi, in potem zelo mogočljivo povdarja: „mi nočemo, da bi se v narodni srd ščuli tudi naši gorenjski, do zdaj pametni kmetje; nočemo, da bi Ljubljančanom bilo treba, kakor pred lanskim, zopet vse leto biti v mestu zaprtim; nečemo, da bi se vnovič raznel črt, ki ga potem ne more ukrotiti sama vlada, ktera najozbiljno premisli, kaj je pogibelnejše, ali prepovedati nedolžno godovanje nemške zmage, ali dovoljavati nesrečne taborje, po katerih se ljudem glave belijo s puhlimi utopijami, celo z mislimi o združitvi vseh Slovanov. Baš dogodba Mejvodami že zdaj na glas prerokuje, kakšen sad obrodé gorenjski taborji!“ —

Ta dopis je zvršen 11. dan t. m., torej en dan po mejvodski dogodbi, ktera je takrat že po vsej Ljubljani bila na drobno znana, koliko je je bilo, ali upravo, da je nič ni bilo; nego dopisnik se vendar ne sramuje nevednemu nemškemu svetu grmeti, kakor bi se pod kmetiskim razbijanjem tresla vsa kranjska zemlja. Kedaj bode konec tega peklenskega početja? Po sokolovski praski je bila dopisna četa raztrobila znano laž, da se brez samokresa v Ljubljani po noči ne more hoditi po ulicah, kar še zdaj trdovratno veruje ves dunajski svet, ako mu ne vem koliko dokazuješ, da je vse to bilo samo prazno klevetanje; po janjsko-velški dogodbi, v kateri so nedolžnega Rodeta smeli brez kazni zaklati, nemški svet za trdno misli, da so kranjski kmetje divjaki, surovejši samih Hotentotov. A jedva se je ta z ležjo in strupeno slino breznačajnih ovadeb deželnemu poštenju usekana rana jela malo s pozabo zarastati, že spet peklenska četa kupljenih Prusakov počenja nov hrup enake vrste z novimi, še nesramnejšimi lažmi. Ali ste res v Ljubljani sami neskrbni Feaki, katerim ni do vsega tega nič? Ali se tacemu gnusnemu početju res ne bi dal rokav za vselej zašiti? Ali je tem ljudem res svobodno vse? Ne pozabite, da take laži ostanejo ter pot najdejo celó v nemške zgodovinske knjige!

Uzrok tega dopisnikovega kričanja sta dve stvari, kateri ga zelo pečetá. Prvi njegov strah je, da se ne bi pomilostili janjsko-velški kmetje; druga njegova bridka skrb je, da taborji ne bi kolikor toliko ustavili ponemčevanja, ktero po Gorenjskem še zdaj napreduje.

O kmetih iz verjetnih ust vemo, da sta bila zastonj lani Anžurja prišla na Dunaj cesarja milosti prosit, in da se je zastonj tudi ljubljanski deželni zbor potezal za-nje; kajti milost jim je bila odmajana že pred mejvodskim edinim kmetom; torej je ves dopisnikov krik prišel „post festum.“

Kar se dostaje gorenjskega ponemčevanja, sami, kakor težko in zelo neradi, priznavamo, da se res od leta do leta širi doli proti Ljubljani. Čemu bi se zakrivala rana, ktero je treba poznati, ako jo hočemo

kedaj zaceliti? Čemu bi se zvito molčalo o stvari, ktero more vsak videti sam, kolikorkrat popotuje po Gorenjskem? Vse prikrivanje nekterih domorodcev, vse rodoljubo lepoticenje tu nič ne pomaga! Jaz govorim, kakor sem videl na svoje oči in slišal na svoja ušesa. Ponemčevanje se brez milosti širi poleg vsega slovenskega napredka, in baš za tega radi ga je treba ustaviti, ako je še možno; baš za tega radi je treba gorenjskih taborjev, na katerih se ne bode oznanjal odpad od avstrijske države, kakor ga javno in skrito pripravljajo dunajske, o pruskih drobtinah pasene novine, — taborjev, na katerih se budi v srcih narodna svest in narodnega značaja bramba nemškemu zmaju, kateri je obznil že vso dolitavsko Avstrijo! Nadejemo se torej, da kreketanje dunajskih novin taborjev ne izpodkoplje na Gorenjskem, ko jih do zdaj nikjer ni izpodkopalo, niti srca ne podere možem, kateri taborje snujejo.

Kar se tiče naših utopij, odgovarjamo: ako Slovenec noče narodno propasti, onda mu je neogibno treba, da se zedini v celoto Slovenijo, ktera potem roko poda južnim Slavenom. To je denes alfa in omega vsacega slovenskega politika. A kar se tiče združitve vseh Slovanov, to vprašamo: ali je Nemcem greh, da so se združili? Poslušajte jih, kaj sami o tem govore, po vseh novinah kričeč, da je to njihov najslavnejši zgodovinski čin! Ali je Lahom greh, da že niso razkosani v toliko držav in državic, v kolikor so bili poprej? Tudi njih združitve se povečuje do neba. A kar ni greh niti Nemcu niti Lahu, po kacem naravskem zakonu bi to edinemu Slavenu moglo greh biti? Saj nimate samo vi razuma, tudi mi ga imamo, da-si ne imenujemo sami sebe „das Volk der Denker“, kakor se vi razustno hvalite po vsem voljnem svetu. Ako bi se torej Slaveni tudi res hoteli vsi združiti, nikakor bi to ne moglo biti greh, nego samo pogibeljno bi utegnili biti ali tej ali onej državi, ktera bi se zaradi tega tacemu početju ustavljala samo na svojo korist. A Slavenom je znana dozdanja svoja zgodovina; znana so jim razna razmerja in izobraženost raznih svojih plemen: zatorej Slaveni, ter še posebno malobrojni Slovenci, zdaj ne snujejo Avstriji pogibeljnih črtežev, kakor jih pač snujejo avstrijski Lahi, ki tišče pod Viktorja Emanuela, in avstrijski Nemci, ki vzdihujejo po Moltku in Bismarku! Slaveni inogó hrepeneti samo po tem, da jih en pismeni jezik duševno zveže, kar ne more biti na kvaro niti Avstriji niti nobeni državi na zemlji.

Politični razgled.

Ministerstvo Hohenwartovo ima svoje prvo dejanje za seboj. Sprava z Galicijo je vsaj za zdaj toliko kakor gotova „Wien Ztg.“ je te dni pri-

Listek.

Posiljeni turist.

(Dalje.)

Ako bi Lahu njegova zemlja ne dajala blage Noetove kapljice, ktero zmerno vživa, kako bi pa obstal? Redko, redko naletiš na takega, ki se je po živinsko vinca nalezel. Kar pridela in ne pogreša krvavo domá, izvlači vse na trg. Na vsakej cesti te srečujejo vrste dolgouhnežev — Napoleonovih polumodrijanov — ki so obloženi s žaklji, koši, brentami, da se jim kar rebra šibé. Sredi žakljev pa sedi Lah, debelo mečnate, bose noge moli do tal, drega, brca in vpije na ubogo žival, da je joj! —

Ženstvo Lah jako česti, spoznava jo za boljši polovico človeštva, varuje jo, kakor bunčico očesa in vse poboljša, kar le more. Malokedaj ktera na polje gre. Doma in okrog hiš, ki so snažne, svitle, brnajo, krmé in gleštajo svilnate črve.

Dekleta in samice hodijo v mesto in okolico po fabrikah svilo prest. Cele roje se jih z mrakom vrača nazaj domu. Smejajo se, vriskajo in pojó, da se daleč okrog po mirnem večeru razlega. Pa to niso tisti sladki, mili glasovi, ki si jih navajen slišati od Slovenk; kričeči so in na poli moški. Vrišno laško petje prikuplja se ušesu, razgreje kri, v srce ti pa ne sega.

Politični mesija Garibaldi sam je narodu očital, da nima pravega ljudskega petja. Vsi skladatelji so se spravili na delo, komponirali so, ali nobena ne postane kri in meso v narodu, ker ni čisto iz naroda. Lahi ne bodo nikdar imeli Napreja, Marsellaise nikdar angleške: „God save the Queen“. In kake so politične razmere na južnem Tirolskem? Seljak je politično mrtev, on se čisto nič ne zaveda. Materijalno uboštvo je krivo te nevednosti in malomarnosti. Obrtništvo pa, ki o kapitalu živi, je povse v slednjega rokah, in ta je vse prej, nego Avstrijanec. Tisti, kateri imajo groš, so zagriženi italianissimi, kakor Izrael hrepené do polnih, mesenih piskrov onkraj v obljubljeno deželo. Vse kar iz Avstrije prihaja črti, vse mu je sovražni „tedesco“. Kakor za časov Hohenstaufnov še zdaj živé razsrjena gesla: Hie Wolf! hie Waiblingen! Vsaka najmanja priložnost porabi se za demonstracijo! Potem nastane vriš, krik in vpitje, kakor bi se vsi peklenščeki odvezali! Evviva Italia! . . . Evviva Italia unita!

Vlani, ko je telegram došel, da so laške trupe po junaškem uporu, po čudovitej brambi papežcev posedle Rim, ali je bil ogenj v strehi! Baklada, muzika, razgrajanje in klofute Avstriji — vse ad majorem gloriam Italiae! In kje je pri tacih prilikah dobro organizirana policija, ki sicer pri nas tako volha po strašljivem, panslavističnem pehanji in nevarni izdaji! „Ne boj se brate — imam sam strah!“ —

Bog me varuj, da bi jaz, ker mi je narodnost in narodna svoboda nad vse sveta, klical po policiji! Prašam samo, zakaj se pri nas nekterim podajajo ribe in nekterim kamni? Vsi bratje, vsi enake čepice! Slovenski taborci so se morali kakor prikradeni tihotapci okoli Gorice plaziti in kdor Slovenijo pozdravlja, ga spokori orožje!

Vlada vendar vidi, kaka je laška vdanost in lojalnost, saj so jo spametovale drage zmage in še dražji padci v laških pokrajinah. In kljubu vsem skušnjam vendarle vlada ta živelj, sosebno na jadranskih bregovih sebi in nam v škodo podpira. Kako se jej povrača prevelika skrb, je vsem dobro znano. Lahi na vse štiri kraje brcajo, da bi se iztrgali avstrijskemu orlu, dasiravno imajo vsega obilo, kar jim le poželi vroča kri. Njihovi jezik ima proste meje v šolah, uradih in povsod v javnosti, oni imajo za 4.50.000 duš lastni šolski svet in toliko družih prednosti. In mi imamo v Gradci Wretschke in Holzingerje in narodne pravice na Conradovih okrožnicah.

V Tridenti tedaj in njegovi okolici, na tem za vojaka jako trpežnem svetu in nevgodnih, sovražnih okoliš živi kranjsko slovenski polk skoraj pet let. Sicer je za uho prav prijazno, ljubeznjivo, češ, da ga vlada toliko časa v tirolskih gorah vzdržuje, kjer mora svojo avtoriteto z orožjem poudarjati, ker pozná slovensko neoskrunjeno zvestobo in nepogojno služnost. To bi

občila sledeče lastnoročno pismo cesarjevo: „Ljubi vitez pl. Grocholski! Imenujem Vas za svojega ministra.“ Pismo je kratko, kakor še malo katero cesarjevo. Ne le da Grocholskemu ni izročeno noben „ressort“, pogrešamo v njem tudi navadnega dostavka „brez listnice“. Grocholski je tedaj nekoliko poljskega ministra. Uradno zdaj še ni znano, kakovšni so pogoji te poljske sprave. Vsakako pa je ta sprava dokaz, da Poljaki ne poznajo nobene solidarnosti z drugimi Slavenci in ostalo državo pravno opozicijo. Prihodnost bode pokazala, ali so Poljaki prav ravnali. Skušnja uči, da se na svetu marsikaj spreminja, saj je sedanjí minister Grocholski tudi nekdanj izrekel, da bi bila zveza Galicije z Avstrijo „rop“ na gališki samostalnosti in se je zarotil, naj se mu poprej roka usuši, predno bo on podpisal pogodbo, ki bi ustanovljala ožjo zvezo njegove domovine z Avstrijo.

O novih ministerskih predlogih gledé deželne avtonomije je brati, da bodo federalistom še manj ponudili, kakor se je skromno pričakovalo. Kako se to strinja z oglašeno Hohenwartovo voljo dati laškim Tirolcem popolno samostalnost, to je nova zagonetka, ki se je pridružila k drugim nerešenim avstrijskim.

Schäffle je bajé zaukazal, da se naj tudi za Slovence napravijo slovenske tiskavnice pri poštnih uradnih. To nas spominja na slovenki abecednik, ktere ga so bili naši državni poslanci splošno o svojem času na Dunaji. Vsakako kaže Schäfflejeva naredba, koliko spoštovanja so vedeli naši slovenski poslanci pridobiti slovenskim željam in tirjavam. O naših in o poslancih desnega shodišča se sliši, da ne bodo hoteli podpirati ministerstva pri njegovem poskušnji separatne sprave delati s posameznimi oddelki državopravne opozicije. Je to tudi menda samo strašilo.

Gledé magjarske politike na Hrvatskem se piše dunajskim novinam, da je bil Andrassy vladiko Strossmayerja povprašal, kako bi se dala poštena in resnična sprava napraviti s trojedno kraljevino. Strossmayer je neki svetoval, naj vlada samo prihodnje volitve prepusti deželi sami in naj nikakor ne kvari javnega mnenja, vse drugo bode potem že opravil deželni zbor. Kakor vidimo iz hrvatskih novin, ogerska vlada ne bode slušala poštenega sveta Strossmayerjevega in bo pri volitvah pritiskala po stari šegi. Ako jej tú spodleti, kam pojde neki potem v svéte?

Sprave med Parizom in republikansko vlado francosko ne bo nič. Thiers je rekel pariškimi poslancem, da je on porok, ka republika toliko časa ostane, dokler bode on stal na čelu vladi; da pa Parizu ne more dati drugih municipalnih svobodí nego jih uživajo druga mesta; tudi tirjatve, da bi le nacionalne garde stražile v Parizu Thiers ni dovolil, pač pa obljubil, da

bilo za nas prav lepo, ako bi vlada to zaupanje tudi hvaležno cenila in nas ne poznala samo tičas, kader je v zadregi in nevarnosti, temveč, da bi vstregla tako pravičnim tirjavam slovenskega roda in ga vtrčila v njegovem notranjem organizmu. Na drugo stran mi je pa trdil neki Slavofag, da so Slovenci premalo omikani, da bi se mogli v kako konstitutionelno mesto v sredi države poslati. In dasiravno je to izrekel iz slepe strasti in enostransko, mu moram žalibog! na eno stran vendar pritrđiti. Ako je že to tako, vprašam, zakaj se ta slovenski polk ne pošlje kam, kjer bi si po svetu v svojej zanemarnosti kaj pridobil? Svet je šola za življenje! Če semkaj v Trident hodi, hodi le „Jurček na tuje!“

Kajti Lah smrtno sovraži avstrijskega vojaka, rad bi ga v žlici vode vtopil. Nikedar ne pride ž njim v dotiko! Vojak nima nobene priložnosti, da bi si prisvojil samo laški jezik, ker so mu zaprte vse laške družine. Zdaj vidim, da nisim prav imel, ker sem se čudil sem prišed, da vojaki, ki so po tri leta tukaj, ne umo družega v laškem, kakor po svojej šegi s pestjo ob mizo vdariti in zakričati: „meso di vino!“

Naši ljudje se ne morejo blažiti z lepimi izgledi, kako se drugi obnašajo v družinskem in javnem življenju, oni se ne morejo spodbujati k napredku v poljedelstvu, obrtniji itd., dasiravno žive med narodom, pri katerem tako lepo vse to cvete! (Konec prih.)

se bo nacionalna garda reorganizirala; gledé pomirja med Parizom in vlado je rekel Thiers, da on Pariza ne more priznati kot vojskujoče oblasti, da pa vladne čete ne bodo več streljale, ako Parižani nehajo streljati. Tega pa niso storili, in bitke postajajo od dne do dne huje in bolj krvave, pa brez odločivnega vspeha za katero stranko. V Parizu grozovito postopajo. Kdor je količkaj na sumu, ga napadejo in zapró, posebno so duhovniki v nevarnosti in meščani, ki se ne hote z orožjem v roki boriti. Kakor ni osebne varnosti v Parizu nobene, tako je tudi z imenjem. Upornikom pomanjkuje denarja. V cerkvi Notredam so hoteli pobrati že vse dragocenosti, vendar so to preklicali; pač pa so iz Thiersove palače pobrali mnogo srebernine, o kateri zdaj trdè, da je bila Napoleonovo premoženje, in so jo dali v denar prekovati. Rochefort je hotel tudi kronine diamante stisniti upor v pest, vendar se zdaj niso upali dotakniti tega premoženja, ki je zaprav last vsega naroda.

Razne stvari.

* (Osoda slov. bistričke preiskave.) Že enkrat smo prašali, kaj je krivo, da kazensko preiskavanje zoper zatožence, kateri so se lansko leto nad narodnimi kandidati g. dr. Srncem in g. dr. Radajem tako zakrivili, nič ne napreduje; in še le zdaj smo o njih osodi nekaj malega zvedeli. Poroča se nam namreč iz Celja, da se pravi tako godi, kakor novorojenemu otroku, ktere ga bi sramežljiva devica rada zadušila, pa se pred Bogom ne upa, ktere ga pa se tudi na svetlo pokazati boji. Viša sodnija v Gradcu je namreč že v jeseni lanskega leta protivno sodniji v Celju sklenila, da se ima zoper omenjene zatožence specijalno preiskavanje zavoljo hudodelstva javne posilnosti po §. 98. kaz. z. (durch Erpressung) začeti. To se je tudi zgodilo. Pred pa, ko se je celi kazenski akt državnemu pravniku izročil, da bi predlog naredil, ali se imajo zatoženi tudi v zatožen stan postaviti, pride Hohenwarthovo ministerstvo na krmilo, ktero je svojo vladanje z amnestijo političnih hudodelnikov začelo. Zdaj začne državni pravnik v Celji studirati, ali ne bi mogoče bilo, slov. bistričko pravdo tudi v amnestijo spraviti, in jo tako lahke smrti umreti pustiti. Hudodelstvo javne posilnosti po §. 98. kaz. z. po amnestiji sicer nikomur ni prizanešeno bilo; to vendar nič ne dene, si misli državni pravnik; in naskrat je celi akt iz mize preiskalnega sodnika zginil in ga dolgo nikjer ni bilo. Čez nekoliko časa se je spet na mizi preiskalnega sodnika znajšel. Kaj se je med tem ž njim počelo, tega nikdo ne vé; samo to je znano, da je med tem pri višji sodniji bil, kako je k višji sodniji prišel, je tudi zakrito, vendar gotovo ne po poti, ktere ga kazenski red tirja. Ker je tukaj državnemu pravniku spodletela, in minister Hohenwarth v amnestijo ni paragrafov cele kazenske postave vzel, je zdaj g. državni pravnik svojemu namestniku naložil, naj predlaga, da se zatoženi po §. 84. kaz. z. v zatožen stan postavijo, akoravno je viša sodnija že enkrat razsodila, da se zatoženi niso hudodelstva javne posilnosti po §. 83, ampak po §. 96 k. z. zakrivili. Državni pravnik še si menda sploh misli, da se bode zatožencem tako, ker je §. 83 k. p. v amnestiji, kazni prizanesla. Vederemo.

* (Program tabora v Lescah) je po zadnjih sklepih sledeči: 1. Zedinjenje vseh Slovencev v eno celoto z enim deželnim zborom v Ljubljani; 2. Konečna uravnava gozdnih zadev na Gorenjskem; 3. Brezverske šole naj jenjajo in šolska postava 25. maja 1868 naj se potrebam primerno predela; 4. Vpeljanje slovenskega jezika v urade in šole; 5. Pomočna društva, zavarovalnice, hranilnice, založnice itd. Taborovalo se bode 29. maja popoldne ob tretji uri. Utegnil bi to biti eden najlepših taborov na Slovenskem.

* (Živinska razstava.) Iz Sežane se piše v „Tr. Ztg.“: Naši Kraševci so letos — kar že 2 leti ni bilo — zopet imeli svojo živinsko razstavo. Čeravno ima vsak Krašovec dobro voljo rediti si lepo govejo živino, vendar je to jako težavno zaradi pomanjkanja travnikov in zaradi druge klaje. Med znanimi gospodarstvi je kot izgledno imenovanja vredno ono sežanskega župana g. Drag. Polley-a; on ima 50 glav goveje živine,

za Kras izvenredno visoko število, med temi bike in krave pinčgavskega, belega domačega in beloterpisanega holandskega plemena. Pri letošnji razstavi je dobil njegov bik („Amsterdam“) 1½ leta star prvo nagrado 100 gld.; eno izmed nagrad po 40 gld. je dobil g. Sedramanga iz Trsta za 3letno kravo; enaka nagrada je pripadla Polleyevi kravi, Polley pa se je nagradi odpovedal na korist Kašparju Cerkviniku iz Divače; 3. nagrado je dobil g. Valentinčič iz Trsta in 4. g. Jože Renčel iz Sežane. Predsednik razstavi je bil deželni glavar graf Coronini iz Gorice. Pri pojedini, ktero je po končani razstavi g. Polley zbranim notabilitetam napravil, je nazdravil g. deželni glavar gospodu Polleyu in vsem Kraševcem in pa na srečni razvoj živinoreje in poljedelstva. — Škoda, da pri tej razstavi ni bilo našega Kaiserfelda, on bi nam bil pri živinski razstavi po svoji navadi zopet enkrat povedal, kdaj bode Avstrije konec.

* (Gledališče.) Mariborska čitalnica je preteklo nedeljo dala svojim udom malo veselico, pri kateri so se predstavljali „Svojeglavneži“, poslovenjeni po rajnem Globočniku, tužnega spomina. Kratka a šaljiva igra se je prav živahno igrala. Izmed diletantov gre v prvi vrsti omeniti gosp. dr. Preloga, ki je že jako navajen desek, ki pomenijo svet. — Gospé Berdajs, Srncem in Šuman, pa gospoda Alt in Berdajs so svoje sicer kratke naloge prav dobro in v občo zadovoljnost dovršili. Pred igro je svirala gospica Liebetraut-ova na glasoviru in si pribobila ploskajočega priznanja, po igri je bila tombola in ples.

* (Uradniška spovednica.) Iz Tržiča se nam naznanja: C. k. okrajni sodnik dr. Kerstein je zaklet sovražnik vsega slavenstva, slovenski govori za silo, pisati ne zna; vodja zemljiščnih knjig, Prešern izvirno piše in govori slovenski. Davkar Födransberg govori kranjski, pisati nič ne zna; davkarski uradnik Miklavčič govori tržiško kranjsčino, pisati ne zna. To je vse osebje tržiških uradov.

* (Radikalno.) Princ in princesinji Wales na Angležkem je umrlo najmlajše dete. Med delavci najbolj razglašeni radikalni tednik „Reynold's Weekly Paper“ je pod naslovom: „Srečno smo rešeni“ smrt visokorojenega deteta takole naznanil: „Z velikim zadovoljenjem naznanjamo, da je novorojeno dete princa in princesinje Wales hitro po porodu umrlo in s tem je delavski stan angležki tega rešen, da bi moral rediti nov dorastaj k dolgi vrsti državnih beračev, ktere mora že zdaj živiti.“ —

* (Duhovske spremembe.) V ljubljanski škofiji: Prestavljeni so čč. gg.: Fettih Frankheim Anton, duh. pom. iz Borovnice v Logatec; Jan. Parapat iz Podbrezja v Borovnico; Fr. Jeršič, lok. na Šentjurški gori, je dobil lokalijo v Mekinah. Lokalija Planina (Stockendorf) je razpis. 1. apr. — Umrli sta preč. gg.: Fr. Križaj, faj. v Hrenovicah, 8. aprila; Jan. Kerst. Novak, starašina ljublj. korarjev, bivši semen. vodja itd., 13. t. m. ob ½2 popoldne. Pogreb 15. t. m. dopoldne. R. I. P. — V tržaški škofiji: Preč. g. Mih. Kavčič, fajm. v Sušnjevici, se je podal v pokoj. Opravljaj bode duhovnijo začasno č. st. g. Ant. Nežič, fajm. v Cepiču. Č. g. Jož. Flegar, duh. pom. v Pičenu, je prest. za duh. pom. v Sušnjevico. — Umrli je 21. sušca preč. g. Jernej Kraljič, kurat v pokoji. R. I. P.

Narodno gospodarstvo.

Nové železnice na Slovenskem.

II.

Druga nasvetovanih črt bi imela vezati Celje čez Loko in Cerkno z Gorico. Črta razpada v dva kosa. Prva bi šla iz Celja čez Žalec, Motnik, Kamnik, Trato v Loko. Bila bi 9-5 milj dolga in bi vsega vkup stala 7,695,000 gld., potrebovala bi daljše mostove čez Savo, Savino, Sorco in Bistrico in 6 mostičev čez manjše potoke. S železnico Celovec-Ljubljana-Karlovec (popisano v I. članku) bi se križala na planji med Kamnikom, Mengišem in Št. Jurijem, s železnico Celovec-Trebiž-Ljubljana pak na postaji na Trati. — Nasveto-

Edina zaloga najnovejših znajdeb.

Svarilo.

Po mnenju kupčijo spravljena „Pasta Po mpadur“, ki je kot izvrstna skokoma našla obće priznanje, nekoliko časa neke firme ponarejajo, naj torej p. n. občinstvo zvê, da se edino prava izvrstna obrazna pasta dobiva le pri podpisanim. Ona hitro vse odpravi spuščaje na obrazu, sajevece, pege, šinje, sploh ohranjuje, olepšuje in mladi obraz. Piskere po gld. 1.50

Vse je mogoče. Kdo bi bil prej vrjel, da se bo znašlo, kako oko varovati pri vtikanji niti v iglo; s prostim prav umnim orodjem se je posrečilo, da more slabo oko tudi v mrtku v najtnejšo iglo lahko vdéti nit, in velja ta strojček s podukom le 25 kr.

Zobje ne bole več. Vsak zobobol, izvirajoč iz revme ali prehlada, se mahoma ozdravi z novimi berlin-skimi zobnimi kapljami. Poroštvo tako gotovo, da se vrne denar, ko bi kaplje ne pomagale. 1 flaçon s podukom 80 kr.

Politur pasta. Neprecenljiv domač pomoček, s katerim vsakdo lahko zastarelo ali oslepelo pohištvo itd. prelope politira. Škatljica s podukom za celo garnituro 80 kr.

Snažilna krogla za srebro (putz-kugel), izvrsten pomoček ponoviti in osnažiti oslepele kovinske predmete. Nepogrešljivo za zlatarje in srebrarje, po 5 kr.

Regulator za vse ure je regulirana solnčna ura s kompasom, vsacemu priporočljiva, ker se po njej gotovo vsaka mehanična ura dá vrediti; fino po 25 kr.

Štupa za pranje. S to štupo si prihraniš čas, delo in denar, zlasti pa se perilo bolj varuje, kakor sicer. Funtni paket po 22 kr.

Amerikanske patentirane zavarovalne ključavnice, izvrstno delane, proti vsacemu lomastu manje po 30, 40, 50 kr., veče po 70, 90 kr. 1 gld., velike z dvema ključama po 1 gld.; k popotnim torbam po 25, 40--50 kr.

Praktični so ostrogi za hlače, ki pri slabem vremenu hlače branijo omadeževanja, par po 10 kr.

Angleške škarje iz najboljšega jekla, različne vrste različno po 20, 25, 30, 35--45 kr., verižica 10 kr.

Prav koristne so nove mašinske olovke, brez sitnega ostrenja, tudi se špice ne lomijo: v les vdlane po 10 kr., v kost po 15 kr., s peresnim ročnikom in nožem 90 kr.; potrebna tekočina za 3 mesece 10 kr. Kos union-radirgumi za svince in tinto 5 kr.

Nog ne premakati je vsacemu svetovati. S pomočjo izvrstne Metzgerjeve apreture za usnje, ki dela usnje mehko in nepremakljivo, tako da se tudi še dolgo nošeni čevlji ne premočijo, najbolje se doseže ta namen. 1 flaçon po 60 kr.

Perzijsko barvilo za lase, s katerim se mahoma sivi lasje ali rujavo ali črno pobarvajo; ob enem ohranjuje naravno čvrstost. Ono je iz želišč in vse neškodljivo. Karton s podukom 2 goldinarja.

Najnovejša štupa za rjô, garantirana. Z njo se odpravijo vse rjavine s platna, svile in drugih tkanin, tudi z jekla in železa.

Obroči za kurja očesa iz angorske volne, 12 za 25 kr.

Angleški lak za usnje, kateri dela usnje mehko in ga lakira ko zrcalo; mal flaçon 25, velik 45 kr.

Tekoč lim. Nepogrešljiv v vsaki hiši, ker si lahko vsak sam oskrbi v vsakem gospodarstvu pripetijoče se popravke; ta lim se drži leta in leta in se mrzel rabi. Velik flaçon po 25 kr.

Nedišeče, nepremočljive posteljne vloge, braneče proti premakanji pri otrocih, bolnikih in otročnicah; po 90 kr., gld.: 1.20, 1.50, 1.70.

C. k. privil. saponinsk masten éter v kratkih trenotkih odpravi vsakojake madeže iz vsake obleke in tkanine brez izjeme. Ta novi izdelek v svojem učinku prekosi vse enake fabrikate, ker nobene barve ne oškoduje, se mahoma posuši in ne diši. Priporočljiv tudi za čiščenje rokavice. Flaçon s podukom 40 kr.

Štupa proti potečim se nogam odpravi sitni pót na nogah in iz njega izvirajočo smrajo; tudi obutalo konservira. Škatljica s podukom za 3 mesece dovolj po 50 kr.

Pariški univerzalni kit nerazrušljivo in hitro zveže ne le steklo, porcelan, kamen, morsko peno, les itd., ampak tudi različno združuje: n. pr.: les s kovino, porcelan s steklom itd., tako da je kakor en kos. Paket tega vsaki hiši potrebnega blaga le 10 kr. Tak kit tekoč prav dober, flaçon 80 kr.

Pečatne marke za pisma, hi so zaradi ročnosti, cene in gotove zapornice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gld.: 1.30, 1000 mark 1 gld. 60 kr.

Regulator-peresa popravljiva za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtnejše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr., najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gld.; s 4 noži 80 kr., gld.: 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte

Svarilo: Ker se imenovani predmeti tudi ponarejajo, obračam pozornost na to, da se le v podpisanej zalogi, dobivajo nepopačeni. Ceniki vsih predmetov v zalogi se oddajajo brezplačno. Tudi obračam pozornost čestitih prebivalcev po deželi na moj komisijski oddelek, to je edina štacuna v tej struki, v kateri se najmanjše in največje naročilo iz katerega koli oddelka, hitro in jeftino dovrši, priporoča se tedaj za obilna naročila

prva avstrijska komisijska štacuna A. Friedmann-a na Dunaji, Praterstrasse 26. (13)

Epileptični krč (božjast)

pismeno zdravi specialni zdravnik za božjast doktor O. Killisch v Berlinu, zdaj: Louisenstrasse 45. — Ozdravil jih je že nad sto. (47)

vana črta ima vse, kar se le dá o kateri železnici reči. Šla bi v sredi med največimi zalogi premoga, na obeh straneh bi imela vse polno velikih gozdov, zaradi česar bi bila važna tudi za druge nasvetovane železnice in bi tekla po jako obljudjenih krajih. Prebivalstvo v Savinski dolini in naprej notri do Kamnika se mnogo pečá s poljedelstvom, živinorejo in lesno trgovino; gorénje-savinskemu lesu bi se odprli čisto novi trgi. Kamniško mesto in okolica ima mnogo rudarstva, na stotine mlinov in žag, ki delajo večidelj za Trst; živinoreja tega okraja je ena najboljših na vsem Kranjskem. V Kamniškem okraji se izdeluje obilo jeklenine, kmetijskega orodja in slamnikov, ki se po vsej državi in dalje prodajajo; posebno pa mnogo tržuje na Koroško, Hrvaško in Ogersko. Kamnik sam ima fabrike za cement in porcelan, velike strojarije, limarije, štupne spiravnice in velikansko erarično solitarsko in smodniško fabriko, ktera naj bi le prišla v privatne roke, da bi že sama potrebovala železniške zveze in na tisoče in tisoče rokam dajala posrednega ali neposrednega zaslúška, vsemu okraju pa veče in veče blagostanje. Že zdaj se na cesti med Ljubljano in Kamnikom ves dan skoraj vos tišči voza.

Drugi kos te črte naj bi šel iz Loke v Cerkuo, sv. Lucijo in Gorico; bila bi 13.7 milj dolga in bi stala vsega vkup 14.372.000 f. Posebnih težav bi stavljanje ne delalo, razen 200° dolzega predora pri Cerknem, 50° dolzega viadukta in sedmero večih mostov čez Sorco in Idrijo. Gledé dotičnih krajev poleg že omenjenega piše brošura: Cerkuo je najbolj obljudjen okraj vsega Primorja; njegovi prebivalci živé od poljedelstva, živinoreje in mnogo delajo v gozdih sosednje Kranjske ali pa se pečajo s havzirske kupčije. O idrijski dolini in okolici je le en glas, in brošura dalje ne govori o teh krajih, češ da bi utegnili itak vlada, na katero je vse delce v prvi vrsti adresirano, o tej stvari najbolj podučena biti. Poljedelstvo, vino-, sadje- svilo-, in izvrstna živinoreja dela planjavo eno najboljših v vsem cesarstvu.

Vsa nova črta iz Celja do Gorice bi bila 23.2 milj dolga; sedanja južna železnica čez Nabrežino meri od Celja do Gorice 35.5 milj, torej bi bila nova črta za celih 12.3 milj krajša. Še zveza med Celjem in Trstom bi bila po novi črti krajša; kajti južna železnica meri iz Celja do Trsta 31 milj, nova črta pa samo 30.5 milj.

Do zdaj našete črte bi popolnem nadomestile Predilsko železnico; kajti zveza Celovec-Sinjčaves-Loka, in Loka-Cirkno-Gorica je vsega vkup 25 milj dolga, kolikor bi merila tudi železnica Celovec-Beljak-Trebiž-Predil-Gorica. Novo nasvetovana črta bi stala z vsem 26.700.000 gld., ona čez Predil pa skoraj še enkrat toliko in vendar bi bila slednja v mnogih družih ozirih neprimernejša.

Posebno pa je še pomisliti na zvezo vzhodnega morja z jadranskim, z Bosno in Hercegovino na eno ter severno Italijo na drugo stran, ker imajo najvažnejša severonemška mesta Berlin, Frankfurt, Dreždanj, Halle, Vratislava pót Rudolfove železnice čez Linc, Budjeovice-Tabor in Prago ravno navpično zvezo. Vsa ta mesta bi se po zaznamovani zvezi jadranskemu morju za mnogo približala.

Dunajska borsa 17. aprila.

Srebro 122 fl 40 k.
Napol. 9 „ 96 „

Krojaška asocijacija.

Najudaniša podpisana se osloboduje p. n. občinstvu naznanjati, da ponedeljek 3. aprila odpre

štacuno krojaške asocijacije.

Ona dela za 30% ceneje kakor vsako drugo krojaško podvzetje v Ljubljani.

Za dobro blago in skrbno postrežbo je prok. Asocijacija biva nasproti Hradecky-jevemu mostu, v hiši lekarničara Eggenberg-a v 1. nadstropji.

(3) Krojaška asocijacija.